

Ди телевиденэр
СНГ-м щынэхыфл
дыдэщ

2-нэ нап.

И тхыгъэхэр
къэцыхугъуафлэт

3-нэ нап.

Дыгъэм
кърегъэгъэзэж

4-нэ нап.

ИнтернеткІэ Із теудзэ

«Адыгэ псалъэм» иджы унэм
фыщлэсу Із теудзэ хъунуц.
Абы папщлэ фи телефонхэм я
камерэр мы QR-кодм теуа-
псу абы кыфхуигъагъуэ
ссылкэм фриклуэн хуеуэ арац.

ФИФИ ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ ІЕЙ ФЫМЫГЪЭПЦКІУ

№121 (25.027)

2026 гъэм жэпуэгъуэм (октябрым) и 8, махуэк

Тхэмахуэм щэ къыдокл

И уасэр зы тумэнщ

КъБР-м и Іэташхэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхуцлалэм къызэритамкІэ

Зеужь ди лъэпкъхэр зэпызыщІэ зэныбжьэгъугъэм

КъБР-м и Іэташхэ КІуэкІуэ Казбек хэ-
тащ Шэсэ Республикэм и унафэщІу
щІауэ хахыжа Кадыров Рамзан и къулы-
къым зэрыпэрыуэвэм ирацІэкі дауэда-
пщэм. Зэхыхэм кърхыэллэщ Урысей
Федерацим и Президентым и полномоч-
нэ ІыкІуэу КИФШ-м щыІэ Чайкэ Юрий,
щыналхэм я унафэщІхэр, республи-
кэм и къулыкъуащІахэм я ІыкІуэхэр,
Кадыров Рамзан и Іыхылыхэмрэ бла-
гъэхмэр.

«СИГУМИ си псэми къабгъэдэкІуэ
шэсэ лъэпкъым сохуэхуэ екІуэкІа
хэныгъэхэмкІэ, фІащхуныгъэ хэлъ,
хъэлэлъу зи Хэкумрэ зи лъэпкъымрэ
хуэлэжэ, щыналхэм жыджэру зезы-
гъужэ цыхур республикэм и Іэташхэу
зэрыхыжамкІэ. Апхуэдэу жысІэну сы-
хуейщ адрей хэгъэгъуэм ар куэдкІэ щап-
хъэ зэрэхуэхур» жиІащ къыщІапсалъэм
КъБР-м и унафэщІу КІуэкІуэ Казбек.

Къэбэрдей-Балъкъарым и Іэташхэм
жиІащ УФ-м и Президентым, Шэсэ Рес-
публикэм и цыхубэм кырагъэза дзыхъ
Іыгъэр Кадыров Рамзан зэригъэгъэжы-
нум шэч къызэрытримыхэр.
«Ахъмэт и къуэ Рамзан политикиу, щы-
налхэм и унафэщІу гуэгуанэ купщІафІэ
къызэринкІащ. Республикэр щытыкІэ
гугъу щит зэманым ар и къулыкъым
пэрыхыэри, пщІэрэ щыхырэ пылуэ и адэ
Кадыров Ахъмэт-Хъажы и Іуэхум пицаш.
И гуащІэдэкІкІэ, и лэжыгъэкІэ, и еры-
цагІэкІэ абы республикэр ехуэлэны-
гъэфІхэм хуишаш, жылгауэр зэккуи-
гъуащ, и лъэпкъым зэлүзэлэщыгъэ къа-
хуэзригъэгъэжаш. Абы и унафэм щІэу
Шэсэ Республикэр жыджэру зызыужэ,
шынагуэншэ щыналхэ хуащ. Шэч кыт-
тэхэркъым абы адэкіл республикэм
кыпІэщит къалэнхэр ехуэлэныгъэкІэ
зэрызэфІхуым.

Кадыров Рамзанрэ сэрэ къуэшыгъэ
дыку зэрыдэлъым срогушхуэ. Ди лъэпкъ-
хэр зэпызыщІэ зэныбжьэгъугъэм адэкіл
зэрызэружыным шэч къытэхэркъым.
Ахъмэт и къуэ Рамзан сохуэхуэ жауап-
лыныгъэшхуэ зыпылІ къулыкъым ехуэлэ-
ныгъэхэр щІауэ, Шэсэ Республикэм и
цыхубэм - зэлүзэлэщыгъэр ефІауэны-
гъэрэ», - жиІащ КІуэкІуэ Казбек.

Зэи мыкІуэддыжыну ІэщІагъэ

Хабзэ зэрыхуауэ, КъБР-м и Іэташхэ
КІуэкІуэ Казбек Къэбэрдей-Балъкъарым и
егъэджакІуэхэмрэ гъэсакІуэхэмрэ яхуэзащ.

«СИ ГУМИ си псэми къабгъэдэкІуэ, пщІэ
зыхуэсщІэ егъэджакІуэхэм я ІэщІагъэм и ма-
хуэхуэмкІэ сехуэхуащ, фІащІэ яхуэсщІащ
кытщІахуэу щІэблэр зэрагъасэм папщІэ, - щет-
хыж КІуэкІуэ Казбек и напэкіуэцІым. -
Егъэджэныгъэм щылажэу цыху мин 11-м
щІагъу дІащ. Лъэпкъ проектхэмрэ кърал прог-
раммэхэмрэ я фІыгъэкІэ, егъэджэныгъэр зэ-
пыщІауэ зэрылажэу инфраструктурэ зыдо-
гъэпщ.

Школ 25-рэ щІауэ дыхуащ 2018 гъэм ше-
гъэжыуэ, 100-м нэс зэдгъэлэщыжаш. Сабий

мин 64-рэ пщІэддыжы кІуэгъуэу школым макІуэ.
Ілъэсыр имыху щыкІэ, иджыри школ 37-рэ
зыхуей худгъэгъэзнуц.

Гулытэншэу къэбгъанэркъым зэрызашІа-
гъакІуэ Іэмалхэри: проценти 10-кІэ улахуэм
хэдгъэхуащ, физикэр, химир, информатикэр
езыгъэджэхэм, школІт-щым щылажэхэм,
егъэджакІуэу лэжэны щІэздыдагъащІахэм
щыналхэм къыбгъэдэкІуэ улахуэм яхуцІы-
догъу.

ШколакІуэхэм папщІэ урысейлсо олимпи-
адэхэм шытекІуэ е тыгъэ къыщызыхыа сабийхэр
езыгъэджэхэм яхуэщІэ тыгъэр ІуікІэ нэхъыбэ
тщІащ. Дызырты Ілъэсым егъэджакІуэ нэ-
хыфІа 10-м дэтхэным саугъэту сом мин 200
иратащ, гъэсакІуэ 210-м - Урысейм Егъэджэны-

гъэмкІэ и министерствэм къыбгъэдэкІ тыгъэ
лъапІэ кыхуащІащ.

«Куаажэ егъэджакІуэ» программэм ипкІэ ит-
кІэ, 2020 гъэ лъандэрэ лэжыапІэ къагуэтащ
ІэщІагъэлІ 59-м. Я щІэныгъэр шыагъахуэу кур-
схэр зэи зэпыуркъым.

Ди зэлүцІэр щІэщыгъуэу екІуэкІащ. ІэщІагъэлІ
къэгъуэтыным, инфраструктурэм, адэ-анэм
ядлэжэным, къыпызыщІэ гугІхэм, спортзалхэр,
ОБЗР-мкІэ кабинетхэр зэрауэхуэм, куаажэм
щылажэу егъэджакІуэхэр псэупІэкІэ къызэ-
гъэлэщыным датепсэлъыхыащ.

ФыщІэ яхуэсщІэ сызылуцІа егъэджакІуэхэм,
гуапэу дызэрызэпсэлтам папщІэ. Узыншагъэ
быдэ яІау, зэи мыкІуэдыжыну я ІэщІагъэм и
хъэр дІапкІэ ялэагъуэу си гуапэщ.

Къэбэрдей-Балъкъар Республикэм и Іэташхэм и Указ

Къэбэрдей-Балъкъар Республикэм и
егъэджэныгъэ ІэнаІэм Ілъэс куэд лъан-
дэрэ хъэлэлъу зэрыщылажэхэм, кытщІа-
хуэу щІэблэр гъэсэнымрэ егъэджэнымрэ
халхыгъэныгъэшхуэ зэрыхуащІащ папщІэ
цІэ лъапІэхэр яфІащын:

«Къэбэрдей-Балъкъар
Республикэм егъэджэныгъэмкІэ
щыхъ зыІэ и егъэджакІуэ»

Апажэ Фаризет Николай и пхъум -
Шэсэ муниципальнэ районым хыхъэ
Щхъэлыкъуэ куаажэм дэт «Кышхокуэ А.
П. и цІэр зезыхъэ курыт щІэныгъэ шрагъэ-
гъуэт школ №2» щІэныгъэ шрагъэ-
гъуэт муниципальнэ кІэзонэ Іуэхуцлалэм
пІэм и унафэщІым гъэсэныгъэ лэжы-
гъэмкІэ и къуэдзэм.

Нало Юрэ Залым и къуэм - Аруан
муниципальнэ районым щыІэ «Нало З.
А. и цІэр зезыхъэ Техник ныбжыщІахэм
я станц» щІэныгъэ гуэдзэн шрагъэгъуэ

муниципальнэ кІэзонэ Іуэхуцлалэм и
унафэщІым.

Шоджэн Маруэ Мышэ и пхъум - Бахъ-
сэн муниципальнэ районым хыхъэ Зеи-
къуэ куаажэм щыІэ Цыхубэхэм я сове-
тым хэтым.

«Къэбэрдей-Балъкъар Республикэм
щыхъ зыІэ и егъэджакІуэ»

Мезенцевэ Любовь Василий и пхъум -
Аруан муниципальнэ районым хыхъэ
НарткІалэ къалэм дэт «Шыд Хъ. Къ. и
цІэр зезыхъэ курыт щІэныгъэ шрагъэ-
гъуэт школ №2» щІэныгъэ шрагъэ-
гъуэт муниципальнэ кІэзонэ Іуэхуцлалэм
пІэм и унафэщІым гъэсэныгъэ лэжы-
гъэмкІэ и къуэдзэм.

Къэбэрдей-Балъкъар Республикэм и
Іэташхэ
Налшык къалэ
2026 гъэм жэпуэгъуэм и 5-м
№99-УГ

КъуэкІыпІэ Жыжъэр гъунэгъу мэхъу

«Якутия» авиакомпанием и кхъухълатэхэм зэпащІащ
Кавказ Іыщхэрэмрэ КъуэкІыпІэ Жыжъэр. Жэпуэгъуэм
и 5-м абыцым ялэу ягъэгъэщІащ Налшык - Мэзкуу (Внуковэ)
- Якутск авиарейсыр.

ГЪУЭГУАНЩІОМ тхэу кхъухълатэм цыхуэхэр зэрыщы-
куадам къыгъэлэгъуащ а зэпыщІэныгъэм ахэр зэрыхуэны-
кхуэр икІи щІауэщІэ абы зэриІанур, шыжаІащ Налшык и аэро-
портым и администрацим.

Іджы къызэІуаха рейсым фІуэу хэлъщ Налшык дэж уцІы-
тысхъуэ Мэзкуу (Внуковэ аэропортым) нэс ульэтэн, адэкіл,
Іуэху гуэрхэр шыІэмэ, абы уіаІхуыІу Якутск къалэм укІуэну
Іэмал уіаІ зэрыхуэр. Апхуэдэу Якутск къыІэтыкІахэр УФ-м
и къалашхэм къыщыуыІафІнуц, е гуэгуанэм пащэу Нал-
шыкрэ Кавказ Іыщхэрэм и адрей къалэхэмрэ къэкІуэфІнуц.

КыщыныншыІауэ, гуэгуанэщІахэм мыхъэншхуэ Іащ УФ-м
и щыналхэм я хъэрчыт щІэн Іуэху зэпыщІэныгъэхэр
егъэфІаІуа, туризм ІэнаІэм зэгъэжыа хуынымкІэ.

ХЪЩОКЪУЭ Алыдж.

Урысейпсо зэпеуэм и лауреатщ

Жээн узыфэхэм щелээ республикэ диспансеры «Меди-
цинэмрэ узыншагъэр хуымэнымкІэ унэтІыныгъэм и Іуэху-
цлалэ нэхыфІ» урысейпсо лэпкъ зэпеуэм и лауреат
хуащ. Апхуэдэ пщІэр ІэнаІэм кыхуыжыащ гуыр зэкъуэ-
зу зэрылажэхэм, узыр гъэхъынымкІэ, ар щымыгъэІэ-
нымкІэ иджырей Іэмалхэр жыджэру къызэрагъэсэбэным.

ЖЫЛАГЪУЭ гулытэмкІэ дунейпсо академием къызэри-
гъэлэщІа къэлэщІаІуэ гулым кыхагъэащІащ диспансерым
медицинэ дэлэпыкыныгъэр зыхуей хуэзуу зэрыщытэублар,
узыр кхъуэтынымкІэ иджырей Іуэху бгъэдыхыкІэхэр и лъа-
жыуэ я лэжыгъэр зэрэкІуаІыр, Іэмэлсым лэжыгъэр зэралэр.
Абы и фІыгъэкІэ сымаджэхэм Іуэхуцлалэм шагуэрт фІа-
гышхуэ зыІэ Іуэхуыбзэхэр.

Нобэ диспансеры цыхуэхэр зыхуэныкыуэ дэлэпыкыныгъэр
шагуэрт сымаджэщ кудейкъым, атІэ ар и щапхъэ щына-
лэ медицинэ Іуэхуцлалэхэм я лэжыгъэр жыпхъэ лъагъэхэм
тету къызэрызэрагъэлэщыфІнуц.

ЩхъэщымыщІ Іыз.

Адыгэ унагъуэм - адыгэ газетыр

2027 гъэм и ялэ Ілъэс ныкъуэм щІаІащІа-
кІуэхэм хуахыну газетхэмрэ журналхэмрэ Іэ щы-
щІащ лъэхтэнэр къызыІуахуащ. «Адыгэ псалъэ»
газетыр зыІырыхыну хуейхэм хыбар фыдогъа-
щІэ - ар къэвгъэхыны папщІэ Іэ щыщІащІа хуэнуц
Урысей поштым и дэтхэна Іуэхуцлалэми.

Мазі 6-м «Адыгэ псалъэ» газетым и уасэщ:
унэм ныфхуахыну фыхуеймэ - сом 1192-рэ кІа-
пейкІэ 62-рэ;

фэ эзым поштым къыщыфІтажынуэм - сом
1087-рэ кІапейкІэ 58-рэ.

Ди индекср П5894

Ди къуэз республикэхэм

ЙофІаІуэ Адыгейр

АДЫГЕЙ. Республикэр къызэрызэра-
гъэлэщІащ Ілъэс 36-рэ зэрырыкІур
ІэгъэлэщІащ жэпуэгъуэм и 5-м. АР-м и
Іэташхэ Къумпыл Мурат махуэшхуэм
кІэ ехуэхуащ щыналхэм щыпсэуэхэм.

- МЫ МАХУЭМ дигу къыдогъэкІыж щы-
налхэр зэрызэтеуамрэ и зыужыныгъэ-
мрэ, абы хэлъхъэныгъэ хуэзыщІахэр.
ПщІащІахуэ яхуэсщІащ республикэр зэлүзэлэ-
щыныгъэм и гуэгу тэзыгъэувахэм, я
зэфІаІымрэ лъахэм зэрыхуэпэжымрэ я
фІыгъэкІэ ди экономикэр езыгъэфІа-
Іуэхэм, Адыгейм и щэнхабзэ екулмрэ
щыІымырэ зыІэтхэм. Дрогушхуэ ди щы-
налхэр зэрэфІаІуэм, ар цІэрыІуэ зэры-
хуэм, - къыхигъэащ республикэм и Іэта-
шхэм.

Къумпыл Мурат республикэм щыпсэ-
хэм ехуэхуащ узыншагъэ, щыІаІэ-
псуаІа дэхэ, ехуэлэныгъэ сыт и лъэны-
кхуэкІа ІаІэну.

Хабжэ къралым щынэхыфІхэм

КЪЭРЭШЕЙ-ШЭРДЖЭС. Республикэм
и педагог-психологыр къралым щынэ-
хыфІ ІэщІагъэллэхэм ящыщ хуащ.

ЧЕРКЕССК къалэм дэт Егъэджэны-
гъэмкІэ центр №1-м и школ психолог Шы-
дакъ Маргаритэ «Педагог-психолог-2026»
XX урысейпсо зэпеуэм Къэрэшей-Шэр-
джэсым и ІыкІуэу хэтащ. Зэхъзэхуэм и
Іыхъуэ щытащ «Психолог-педагогикэ дэлэ-
пыкыныгъэм бжыгъэр зи лъабыщІащ щыны-
гъэр щІэгъэгъуэн зэрыхуэщІащІахуэм»
теухуэр. АбыкІащ Маргаритэ псом ялэ
зэрицар.

«Ар мыхъэншхуэ зыІэ ехуэлэныгъэщ
икІи ди ІэщІагъэллэхэм я зэфІаІымрэ
гъэлэагуэщ. Маргаритэ Мустангир и
пхуэм сохуэхуэу и ехуэлэныгъэмкІэ Адэ-
кіл текІуэныгъэщІахэр зыІырыгъэхъэну,
сабийхэмрэ адэ-анэхэмрэ ядлэжынымкІэ
мыхъэншхуэ зыІэ Іуэхум щэфІаІуэу си
гуапэщ», - дыкхыщІащ Темрезов Рашид
Макс-м щІаІэ каналым кърІыльа и хуэ-
хуэм.

УЭРДОКЪУЭ Жена.

